

Συμβούλιο της Επικρατείας: 1724/1991, (Τμ. Α', 7μελής)

Πηγή: Ε.Δ.Κ.Α. ΛΔ' 1992, σελ. 242

Αι προς αναγγελίαν ατυχήματος εις το ΙΚΑ τασσόμεναι προθεσμίαι είναι αποκλειστικά και ως εκ τούτου αι μετά την πάροδον τούτων υποβαλλόμεναι δηλώσεις είναι απαράδεκτοι. Εξυπακούεται ότι κατά τας γενικάς αρχάς αι προθεσμίαι αύται αναστέλλονται δια λόγους ανωτέρας βίας, οίους συνιστούν περιστατικά επαγόμενα απόλυτον αδυναμίαν του υπόχρεου να υποβάλλει αυτός ή δι' άλλου δήλωσιν ατυχήματος. Διαρκούντος όμως του 60ημέρου εφαρμογήν έχει η διάταξη του άρθρου 21 παρ.5 προβλέπουσα ειδικήν περίπτωσιν αποδοχής εκπροθέσμων δηλώσεων δια λόγους ανεξαρτήτου της θελήσεως των δηλούντων. Μόνον μετά την παρέλευσιν της 60ημέρου προθεσμίας έχουν εφαρμογήν αι γενικάί αρχαί περί ανωτέρας βίας. Αναίρεσις αποφάσεως μη εξεταζούσης εάν προβληθέντα περιστατικά συνιστούν λόγους ανεξαρτήτους θελήσεως δικαιολογούντος το εκπρόθεσμον του 60ημέρου.

Πρόεδρος: κ. ΔΗΜ. ΜΑΡΓΑΡΙΤΗΣ

Εισηγητής: κ. ΑΘΑΝ. ΤΣΑΜΠΑΣΗ

Δικηγόροι: κ.κ. Αντ. Πετρόγλου, Ι. Ευαγγελόπουλος.

Επειδή, δια της αιτήσεως ταύτης, εισαγομένης εις το Τμήμα υπό ηυξημένην σύνθεσιν (επταμελή) κατόπιν της υπ'αριθμ. 2005/1990 παραπεμπτικής αποφάσεως αυτού υπό απλήν (πενταμελή) σύνθεσιν, ζητείται παραδεκτώσ η αναίρεσις της υπ'αριθ. 314/1998 αποφάσεως του Διοικ. Πρωτ. Χανίων, δια της οποίας απερρίφθη προσφυγή του αναιρεσειόντος επί θέματος αφορώντος εις το εμπρόθεσμον της υπ'αυτού υποβληθείσης προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων δηλώσεως περί ατυχήματος εκτός εργασίας.

Επειδή, κατά τα εις την προηγουμένην σκέψιν, δια την άσκησιν της υπό κρίσιν αιτήσεως υπό του ησφαλισμένου δεν απαιτείται η καταβολή τελών. Συνεπώς, τα καταβληθέντα τέλη (υπ'αριθμ. 8832353-5/1989 τριπλότυπα του Α' Δημοσίου Ταμείου Χανίων) είναι επιστρεπτέα εις τον αναιρεσειόντα, ανεξαρτήτως εκβάσεως της δίκης.

Επειδή, δια του άρθρου 21 του Κανονισμού ασφαλιστικής αρμοδιότητος του ΙΚΑ (ΑΥΕ 57440/1938, ως αντικατεστάθη δια της υπ'αριθμ.

Φ 21/21/2712/1986 αποφάσεως της Υφυπ. Υγείας, Πρόνοιας και Κοινων. Ασφαλίσεων, φ. 741 Β'), όπου διαγράφεται η διαδικασία αναγγελίας του εργατικού ατυχήματος, ορίζεται ότι ο εργοδότης ή ο αντιπρόσωπος αυτού, ο ησφαλισμένος και εν αδυναμία ή θανάτω τούτου, οι εξ αυτού έλκοντες δικαίωμα, ο τας πρώτας βοηθείας παρασχών ιατρός, πας υπάλληλος του Ιδρύματος, λαβών ως εκ της υπηρεσίας του γνώσιν, υποχρεούνται να αναγγείλουν εις το Υποκατάστημα του Ιδρύματος παν ατύχημα κατά την εκτέλεσιν της εργασίας ή εξ αφορμής αυτής, επισυμβάν εις πρόσωπον υπαχθέν εις την ασφάλισιν. Εν συνεχεία ορίζεται ότι η αναγγελία πρέπει να γίνεται εντός 5 ημερών από του ατυχήματος και ότι ο Διευθυντής δύναται να δεχθεί δηλώσεις γενομένας εκπροθέσμως, οσάκις πείθεται ότι λόγοι εντελώς ανεξάρτητοι της θελήσεως των δηλούντων παρημπόδισαν την έγκαιρον δήλωσιν, εκ του λόγου όμως τούτου δεν παρατείνεται η προθεσμία πέραν του εξηκονθημέρου από του ατυχήματος εκτός εάν πρόκειται περί ατυχημάτων, συνεπεία των οποίων ήτο η απόλυτος αναπηρία ή ο θάνατος, οπότε η προθεσμία προς αναγγελίαν δια την απόκτησιν συντάξεως δύναται να παρατείνεται μέχρις ενός ή δύο ετών αντιστοίχως (παρ.4 και ήδη παρ.5).

Επειδή, εκ των ανωτέρω παρατεθεισών διατάξεων, αι οποίαι έχουν εφαρμογήν επί εργατικού και εκτός εργασίας ατυχήματος, προκύπτει ότι αι προς αναγγελίαν του ατυχήματος τασσόμεναι προθεσμίαι είναι αποκλειστικά και ότι αι μετά την πάροδον τούτον υποβαλλόμεναι δηλώσεις είναι απαράδεκτοι, εξυπακουομένου, βεβαίως, ότι κατά τας γενικάς αρχάς του δικαίου αι προθεσμίαι αύται αναστέλλονται δια λόγους ανωτέρας βίας. Ανωτέραν δε βίαν συνιστούν περιστατικά επαγόμενα απόλυτον αδυναμίαν του υποχρέου να υποβάλλει, αυτός ή δι' άλλου προσώπου, την δήλωσιν περί του ατυχήματος. Διαρκούντος, όμως του 60ημέρου από της επελεύσεως του ατυχήματος εφαρμογήν έχει, κατά πρώτον λόγον, η ειδική διάταξις του άρθρου 21 παρ.5, προβλέπουσα ειδικήν περίπτωσιν αποδοχής δηλώσεων υποβληθεισών εκπροθέσμως δια λόγους ανεξαρτήτους της θελήσεως των δηλούντων, ήτοι δια λόγους οι οποίοι καίτοι δεν συγκροτούν την έννοιαν της ανωτέρας βίας ούτε επάγονται απόλυτον αδυναμίαν του ενδιαφερομένου να υποβάλλει, αυτός ή δι' ετέρου προσώπου, την δήλωσιν του ατυχήματος, δικαιολογούν ουχ ήπτον, λόγω των συνθηκών υπό τας οποίας ετέλει ούτος, την δυσχέρειάν του να προβεί εις εμπρόθεσμον δήλωσιν. Μόνον δε μετά την

παρέλευσιν της υπό της ειδικής ταύτης διατάξεως προβλεπομένης 60θημέρου προθεσμίας έχουν εφαρμογήν αι γενικαί αρχαί περί ανωτέρας βίας.

Επειδή, εν προκειμένω, ως γίνεται δεκτόν δια της προσβαλλομένης αποφάσεως, ο αναιρεσείων, δια δηλώσεώς του από 26.1.1987, ανήγγειλε προς το Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων ατύχημα επισυμβάν εις τούτον την 12.12.1986, συνεπεία του οποίου ετραυματίσθη εις τον αριστερόν, οφθαλμόν, το Ίδρυμα όμως δια των οργάνων του, Διευθυντού και ΤΔΕ απέρριψεν ως εκπρόθεσμον την δήλωσιν. Υπό τα δεδομένα ταύτα, το Διοικ.Πρωτοδικείον, εις το οποίον προσέφυγεν ο αναιρεσείων, απέρριψε την προσφυγήν του, δεχθέν ότι η δήλωσις είχε υποβληθεί εκπροθέσμως και ότι το γεγονός της επί εικοσαήμερον περίπου νοσηλείας του αιτούντος εις νοσοκομείον, το οποίον, εν συνδυασμώ και προς την σοβαρότητα της όλης καταστάσεώς του, επεκαλείτο ούτος ως λόγον δικαιολογούντα το εκπρόθεσμον, δεν απετέλει λόγον ανωτέρας βίας καθιστώντα απολύτως αδύνατον την εκπρόθεσμον υποβολήν της δηλώσεώς του, ούτε άλλωστε εκάλυπτε χρονικώς ολόκληρον το διάστημα της υπερβάσεως της προθεσμίας. Ούτως, όμως, κρίναν το Δικαστήριον εσφαλμένως ηρμήνευσε και εφήρμοσε τον νόμον, αφου εκκινεί από την αντίληψιν ότι μόνον δια λόγους ανωτέρας βίας είναι συγγνωστή υπέρβασις της προθεσμίας αναγγελίας του ατυχήματος, δεν εξετάζει δε εάν και κατά πόσον τα υπό του αιτούντος προβληθέντα πραγματικά περιστατικά συγκροτούν, κατά το άρθρον 21 παρ.5 του Κανονισμού, λόγους ανεξαρτήτους της θελήσεως του δικαιολογούντος το εκπρόθεσμον, υπό την έννοιαν η οποία προσεδόθη εις τους λόγους τούτους.

Συνεπώς, δια τον λόγον τούτον, προβαλλόμενον βασίμως, πρέπει να γίνει δεκτή η υπό κρίσιν αίτησις και να αναιρεθεί η προσβαλλόμενη απόφασις, η δε υπόθεσις, ως χρήζουσα διευκρινίσεως, να παραπεμθεί εις το Δικαστήριον προς νέαν κρίσιν (Αναιρεί την 314/1988 Τρ. Διοικ.Πρωτ. Χανίων).

ΣΗΜΕΙΩΣΗ

Πρόκειται περί ορθωτάτης διακρίσεως των λόγων "ανωτέρας βίας" και "ανεξαρτήτων της θελήσεως" του δηλούντος εργατικό ατύχημα η οποία κάνει την σωστή τομή στο όλο θέμα.